

	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
	001	06	13	20	27	34	41	48	55	62	69	76	83	90	97	04	11	18	25	32	39	46	53	60	67	74	81	88	95	02	09
	001	86	96	06	16	26	36	46	56	66	76	86	96	06	16	26	36	46	56	66	76	86	96	06	16	26	36	46	56	66	76

Keskiviikkona 12. syyskuuta 2012

PÄIVÄSTÄ TOISEEN

12.09.12

Aurinko nousee

Helsingissä kello 6.41 ja laskee kello 19.50
Oulussa kello 6.31 ja laskee kello 19.55
Utsjoella kello 6.14 ja laskee kello 20.00

Päivän sana

12.9. Tämä päivä on pyhitetty meidän Herrallemme! Alkää siis olko murheellista, vaan iloitkaa, sillä Herra on teidän voimanne. Neh. 8:10

MERKKIPÄIVIÄ

50-VUOTIAS

Maanviljelijä **Pekka Saarinen** 2.10. Vastaanotto lauantaina 6.10. klo 17 Metsämaan Kalliohovissa Metsämaantie 618, Metsämaa. Ilmoittautumiset 30.9. mennessä.

Lähetä merkkipäiväilmoitus Maaseudun Tulevaisuuteen

Merkkipäiväpalstalla julkaistaan vain päiväsankarin suostumuksella lähetettyjä merkkipäivätietoja. Kirjallisesti lähetettävissä tiedoissa tulee olla merkkipäivän viettäjän nimi, ikä, merkkipäivän ajankohta, titteli, kotipaikka ja mahdollinen lyhyt maininta merkkipäivän vietosta. Valokuvaksi käy mustavalko- tai värikuva, koolla ei väliä. Palsta on maksuton. Merkkipäivätiedon tulee olla toimituksessa viimeistään viisi päivää ennen lehden ilmestymistä. Tiedot postitetaan osoitteeseen: Maaseudun Tulevaisuus, ”Merkkipäivät”, PL 440, 00101 Helsinki, tai lähetetään sähköpostilla osoitteeseen *merkkipaivat@maaseuduntulevaisuus.fi*.

Silmälaseja kerätään Sri Lankaan

Vision For All -järjestö ja Specsavers keräävät parhaillaan hyväkuntoisia silmälasia toimitettavaksi syksyn kuluessa Sri Lankaan.

Tavoitteena on kerätä 25.10. mennessä suomalaisen optikoryhmän marraskuussa tekemälle avustusmatkalle 5000 kappaletta suomalaisten tarpeettomaksi jääneitä silmälasia. Pulaa on erityisesti lasten silmälasista sekä lasaista suurilla voimakkuuksilla.

”Valitsimme kohteeksi Sri Lankan köyhän itäosan, jossa tarve apuun on suuri. Tuhannet suomalaisten silmälasit ovat saaneet aiemmilla matkoilla

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Mitä tapahtuu, jos ei lypsä? Räjähääkö utare?

SYSMÄN YHTEISKOULUN YHDEKSÄSLUOKKALAINEN MAITOTILAVIERAILULLA

MARKKU VUORIKARI

Kivelän tilan lypsykarja otti Sysmän yhteiskoulun yhdeksäsluokkalaiset rauhallisesti vastaan.

Tervetuloa lehmien taloon

Kivelän tilan lehmät ovat tottuneet kahisevissa haalareissa kulkeviin vierailijoihin. Ihmettelijöitä riitti aidan toisella puolella, kun joukko yhdeksäsluokkalaisia tutustui maitotilan arkeen.

SYSMÄ (MT)

”Tämä on meidän lehmiemme talo, ja sitä sanotaan navetaksi”, esittelee Kivelän tilan emäntä **Sisko Kivellä**.

Sysmän yhteiskoulun yhdeksäsluokkalaiset kerääntyvät hänen ympärilleen katsomaan, miten lypsyrobotti toimii. Silmäparit seuraavat tiiviisti, miten laser mittaa vetimiä ja lypsimet soljahtavat paikoilleen.

Navetan kaksi robottia lypsävät yötä päivää kolmea pesukertaa lukuun ottamatta.

Maitoauto käy joka toinen päivä ja kuljettaa maidon joko Herajoen tai Jyväskylän meijeriin. ”Maito ei tule kaupasta, vaan täältä”, emäntä muistuttaa nuoria.

Kivelän 120 lehmää lypsävät yhteensä noin 1,1 miljoonaa litraa vuodessa.

Ennen kuin siirrytään vasikalaan, emäntä tiedustelee nuorilta, onko jotain kysyttävää.

Ensin laskeutuu syvä hiljaisuus. Sitten yksi käsi nousee: ”Mitä tapahtuu, jos ei lypsä? Räjähääkö utare?”

Ei räjähdä, mutta kyllä se on lehmälle tuskallista, kuuluu vastaus. Lopulta maito alkaa valua itsestään.

Korvat kertovat

Kivelän lehmien pihatto on vaajan kymmenen vuotta vanha. Sen asukkaat ovat tottuneet vierailijoihin, joten haalareissaan kahiseva joukko ei niitä hetkauta.

Hiehot sen sijaan painavat korvat luimuun ja saavat lopulta hepulin.

Kivellä käyttää paljon aikaa eläinten tarkkailuun. Esimerkiksi korvien asennosta voi päätellä jotain siitä, mitä naudan päässä liikkuu.

Lehmät makaavat parsissa yleensä aina samojen laumatoveriensa vieressä. ”Ne liikkuvat

Marie Puhakka rohkautui silittämään lehmiä.

kaveriporukoissa ihan niin kuin tekin.”

Tieto käyttäytymisestä auttaa esimerkiksi silloin, kun joku lehmistä ei ole tullut lypsyllle. Emäntä tietää heti, mistä parresta ja kenen vierestä lypsyltä luistanutta kannattaa etsiä.

Saattaa olla merkki sairaudesta tai jostain muista ongelmista, jos eläin ei ole vakiopaikallaan,

vaan makaa jossain muualla, Kivellä kertoo.

Lomittajien tuttitesti

Lehmävasikat kasvatetaan itse, ja sonnit myydään välitykseen. Nuorkarjaa on yhteensä noin sata.

Pikkuvasikoiden osastolla Kivellä täyttää tuttisankoja ja ojentaa niitä nuorisolle. ”Nyt

testataan, tuleeko teistä hyviä lomittajia.”

Poikia tuttisangot eivät houkuttele. Tytöistä löytyy useampi innokas vasikoiden ruokkija.

Vasikat ihmettelevät uusia juottajia, mutta lopulta nälkä voittaa ja ruokailu alkaa sujuu.

Kun vasikat on ruokittu, jatketaan matkaa kohti aikuisten lehmien osastoa.

oppimisen ohjelmaa (LLP).

Elinikäisen oppimisen kansallinen toimisto Suomessa on Kansainvälisen henkilövaihdon keskus Cimo.

Comenius-ohjelmasta tuetaan kaksivuotisia koulujen yhteistyöhankkeita, jotka rakennetaan yhteisesti valitun aiheen ympärille.

Padasjoen lukion ja yläkoulun yhteistyökumppaneita Suomessa ovat Päijät-Hämeen metsänhoitoyhdistys ja Pro Agria Häme sekä koulutuskonserni Salpaus.

MT

MENOT

Tapahtumat

Maaseutu kaupungissa -tapahtuma Jyväskylän Kävelykadulla keskiviikkona 12.9. klo 11–18. Maaseutuyrittäjät ja kehittämisshankkeet esittäytyvät. **Kirkkonummen viljelijät** järjestävät jälleen maalaismarkkinat Kirkkonummen torilla lauantaina 15.9. klo 9–13.

Valtaa vanhuus -kampanjan päätapahtuma Helsingin Senaatin torilla lauantaina 15.9. klo 11–16.

Päivä maalla -tapahtumaa vietetään Helsingissä Viikin kam-

puksella 16.9. kello 10–15. **Kertomus suomenhevosesta** tiistaina 18.9. kello 9–13 Korpihauden Tiikkalassa. Luvassa on kertomisen kansalaistoimintaa.

Näyttelyt

Pölkypöyrän ympärillä – Iri-na Heinosen valokuvanäyttely Suomen maatalousmuseo Saran ravintolassa 16.9. asti. Vanhan kirkontie 383, Loimaa.

Kukasta kukkaan -näyttely 5.10. asti ma–pe klo 8–15 Keuruun museossa, Seiponniementie 7.

RAHAPELIT

Kierros 37

Vihjeemme:	1-s. 64-s.
1 Queen's PR - Chelsea	2
2 Manchester U - Wigan	1
3 Arsenal - Southampton	1
4 Stoke - Manchester C	2
5 Aston Villa - Swansea	1
6 Fulham - West Bromwich	1
7 Barnsley - Blackpool	2
8 Bristol C - Blackburn	x 2
9 Cardiff C - Leeds	x
10 Hull - Millwall	1
11 Bolton - Watford	1
12 Nottingham - Birmingham....	1
13 Huddersfield - Derby	1

Peliaika päättyy la 15.9. klo 16.55.

Oikeat tulokset:

Kierros 36

Vakio: 12x 212 1x2 1x22

Lotto: 2, 4, 9, 10, 12, 24, 32

Lisänumerot: 8, 23

Lauantai-Jokeri: 9 2 8 1 0 9 4

Toto75:		poissa
1. lähtö:	7	–
2. lähtö:	1	–
3. lähtö:	10	–
4. lähtö:	4	–
5. lähtö:	9	–
6. lähtö:	2	–
7. lähtö:	4	–

Päijät-Hämeessä yläkouluikäisiin nuoriin halutaan istuttaa kipinä hakeutua maaseudun ammatteihin.

Maaseutuyrittäminen tutuksi kouluille -hankkeessa nuorille jaetaan tietoa nykyaikaisesta maa- ja metsätaloudesta ja sen merkityksestä maaseudulle.

Samalla nuoret tutustutetaan entistä paremmin maaseutuun työllistäjänä.

Vuoden vaihteessa alkaneen hankkeen tärkein toimintamuoto on koululaisten vierailut mautiloille.

Tilojen joukossa on lypsykarja- ja lihakarjatiloja, ratsastustalli- ja hevosten kasvatus- toimintaa sekä luomutuotteiden jakkolajistajia.

Vierailuja tehdään eri teemojen alla.

Esimerkiksi kotitalouden

ryhmä vierailee maitotilalla ja sen jälkeen maitoa jalostavassa yrityksessä. Liikuntatunnilla puolestaan lähdetään ratsastustalille.

Kaikkiin päiviin kuuluu metsäosuus, koska nuoria halutaan muistuttaa metsän merkityksestä maaseudun työllistäjänä.

”Tutustutaan maatilan arkeen ja nähdään niitä töitä, joita täällä tehdään”, kuvailee tilavierailujen antia kotitalouden ja terveystiedon opettaja **Pirjo Varis**.

Hän vieraili syyskuun alussa Sysmän yhteiskoulun yhdeksäsluokkalaisten kanssa Kivelän lypsykarjatilalla.

Monia nuoria askarruttaa maatilalla tehtävien työn määrä, Varis kertoo nuorten esittämistä kysymyksistä.

Sen sijaan ruuan alkuperäs-

HEVOSELÄMÄÄ

Askel askeleelta

Ovi narahtaa ja vastaan pöläh-tää tunkkainen haju. Taustalta kuuluu lammaslauaman määki-nä. Ne odottavat aamuruokaa. Nainen seisoo hetken tallin ovella ja antaa silmiensä tottua hämääseen. Hän hapuilee valo-katkaisijaa ja sytyttää kellertä-vät valot.

Lampaiden viereisestä karsina-sta ilmestyy pörröinen turpa. Hevonen hörisee matalasti. Se rouskuttaa heiniä naisen harja-tessa. Lampaatkin ovat hiljaa ja syövät. Talliradio soittaa uusim-pia hittejä.

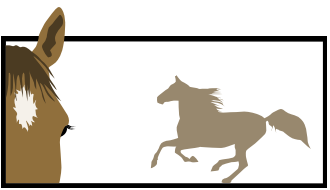
Naisen tavatessa hevosen ensimmäisen kerran se oli teh-nyt jo pitkän raviuran. Rahaa ei

ollut tullut toivotusti.

Nainen oli ostanut hevosen metsurilta, joka oli sanonut, ettei hevosella tehty työ enää löytynyt leiville. Hevonen oli ollut kaunis ja täynnä voimaa, juuri sellainen kuin suomifilmien lii-naharjahevoset. Tuolloin se oli ollut jo lähes kaksikymmenvuotias. Kauppaa ei ollut tarvinnut katua.

Nainen heittää loimen hevo-sen selkään ja kiinnittää soljet. Hevonen lähtee innoissaan ulos. Sen korvat ovat hörössä ja pää pystyssä. Se tulee naisen perässä ja asettelee kavioitaan valmiisiin jälkiin.

Kylätielle tultaessa hevonen

pysähtyy ja yskii jalat harallaan. Ohi ajaa punainen auto, jota he- vonen kääntyy kiinnostuneena katsomaan. Auton ääni kuuluu vielä pitkään sen kadottua mutkan taa. Nainen nykäisee riimusta, kehottaa eteenpäin.

Lähtiessään hevosen kanssa maastoon nainen jättää puheli- men kotiin.

Aina on päästy ehjänä kotiin. Silloinkin, kun vastaan juoksi

säikähtänyt hirvi. Hevonen pin-kausi karkuun sen kummemmin suuntaa miettimättä. Kilomet- rin laukan jälkeen nainen sai sen pysähtymään. Hevonen oli hämillään, aivan kuin olisi itse-kin yllätynyt siitä, missä seiso.

Kylätien jälkeen käännytään pellon laitaan. Hevonen tietää tien.

Osittain lumen alle hautau- neet säilörehupaalit saavat hevosen tuhahtelemaan ja otta- maan muutaman taka-askeleen.

Naista naurattaa, sillä paalit ovat olleet paikallaan koko talven ja he ovat ohittaneet ne päivittäin.

Lopulta hevonen hiipii varo-

vasti paalien ohi ja ottaa vielä pari raviaskelta kuin varmistaen pelastumisensa.

Pakkanen on kiristynyt hei- dän päästessään tallin kulman ohi pihalle. Tallissa nainen koputtelee tilsat irti hevosen kavioista. Hevonen vaikut- taa tyytyväiseltä ja pienentää heinäkasaansa korsi korrelta. Nainen vilkaisee kelloaan. Vielä muutama tunti, hän ajattelee ja antaa surun tulla.

Kun kaikki on tehty, nainen istuu heinäpaalien päälle kat- somaan hevosta. Hän kuljettaa katsettaan pitkin hevosen sel- kää ja painaa kaiken mieleensä, vaikka muistaakin jo.

Lopulta hän nousee ja riisuu hevonselta loimen. Se näyttää hämmästyneeltä. Kuullessaan pihalta auton äänen nainen laittaa riimin hevosen päähän ja taluttaa sen pihalle.

Ulkona hän ojentaa tulijalle riimunarun ja kiirehtii sisälle taloon.

Hän lysähtää kyykkyyen sei- nää vasten, painaa kädet korvil- leen ja antaa itkun tulla.

Pöydältä hän sieppaa ruutu- paperille kirjoitetun eläinlää- kärin puhelinnumeron, rypistää sen ja heittää huoneen nurk- kaan. Hän ei tarvitse sitä enää.

MAIJA POKKINEN

Järvenpää